

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.

„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliu-
das. Adresas: Munchen 27, Lamoptstr. 21.

Munchenas Trečiadienis 1946 IV 10 d. / III metai / Nr. 83/120/
D I E N O S I N F O R M A C I J A

TRUMANO KALBA

Chicago, IV.6 /INS/. Prezidentas Trumanas Sovietų Rusijos atžvilgiu pareiškė, kad STOrganizacija primygtinai reikalautų, kad būtų išlaikytas Irano ir kitų mažų Artimųjų Rytų valstybių suverenitetas ir integralumas.

Savo kalboje Soldiers Field'e, kariuomenės dienos proga, pasisakęs už naujokų privalomą šaukimą, ginkluotų pajėgų sujungimą ir visuotinę karinį paruošimą, Prezidentas išpėjo, kad įtemptas didžiųjų valstybių rungtyniavimas Viduriniuose Rytuose gali staiga privesti prie konflikto. „Tačiau, jis pareiškė, nė viena valstybė, didelė ar maža, neturi tokių teisėtų interesų Artimuose ir Viduriniuose Rytuose, kurie negalėtų būti suderinti su kitų valstybių interesais per Sąjunginių Tautų Organizaciją“. Trumanas tvirtina, kad STOrganizacija turi teisę reikalauti, jog šioje erdvėje esančios valstybės „neturi būti grasomos prievarta ar veržlumu“.

Prezidentas pareiškė, kad ir Toluose Rytuose JAV valstybės tikisi, jog Sovietų Sąjunga ir Britų imperija supras, kad Amerika ten siekia įvykdyti taiką. Jis pridūrė: „Ir mes lauksime, kad jie siektų tų pačių tikslų“.

Prezidentas šį tiesų ir atvirą JAV valstybių užsienio politikos tikslų apibūdinimą padarė didžiulės klausytojų minios akivaizdoje. Jis tam pasirinko kariuomenės dieną — 29 metų sukaktį nuo JAV valstybių įstojimo į Pirmąjį Pasaulinį Karą. Tai buvo pats stipriausias Trumano, kaip prezidento, pasisakymas dėl JAV valstybių vaidmens pasaulio reikalų tvarkyme.

Nugalėjusios valstybės tuojuo po klastingojo priešo kapituliacijos negali nusigręžti nuo jo ir grįžti namo. Nugalėtojai turi užtikrinti, kad priešas agresija ir tiranija nebepasikartos. Tiranija turi būti išrauta iš pačios priešos tautos dvasios. Tik tada mes galėsime kalbėti, jog karas yra tikrai laimėtas.

Prezidentas pasakė, kad JAV valstybės tiki, jog STOrganizacija suras būdus atominės bombos naudojimui kontroliuoti ir tuo būdu padės išvengti visa paikiniančio karo.

Jis pabrėžė, kad JAV dalinsis maisto ištekliais su alkstančia Europa ir Azija. „Tai darysime paprasto žmoniškumo sumetimais. Be to, žinome, kad ir mes patys negalime džiaugtis gerove, kai pasaulyje viešpatuoja ekonominė stagnacija“.

Toliau Trumanas pasakė, kad JAV valstybės kovos už dirbtinių užtvarų pašalinimą tarptautinėje navigacijoje „kad nė vienai valstybei dėl jos geografinės padėties nebūtų užkirstas priėjimas prie tarptautinių vandens kelių“.

Pažymėdamas, kad JAV š.m. liepos 4 d. duosiančios nepriklausomybę Filipinams, Trumanas pareiškė vilti, kad nesutarimai tarp kolonizinių tautų ir tų valstybių, kurios turi kolonijų, galės būti taikingai išspręsti. Kalbą baigė šiais žodžiais: „Aš nesu pesimistas dėl ateities. Aš tikiu, kad nėra tokios tarptautinės problemos, kuri negalėtų būti išspręsta, jeigu yra norų ir pajėgų joms išspręsti STOrganizacijoje, kuria mes visi sukūrėme. Tiesioginis mūsų užsienio politikos tikslas yra visomis išgalėmis remti STOrganizaciją“.

**JAV VALSTYBĖMS REIKALINGA STIPRI
KARIUOMENĖ TAIKAI IŠLAIKYTI.
EISENHOWERIS IR PATTERSONAS PAREIŠKIMAI**

Chicago /AP/. Kariuomenės štabo viršininkas Gen. Dwight D. Eisenhoweris ir Karo ministras Robert P. Patterson kariuomenės dienos kalbose reikalavo laikyti stiprią kariuomenę iki bus užtikrintas pasaulio saugumas.

Eisenhoweris pabrėžė reikalingą energingai veikti siekiant Sąjungininkų tikslą — visuotinio atsisakymo nuo karo. Jis sakė: „JAV valstybės turi būti pasiruošusios bū-

ti patikimu, stipriu, energingu partneriu tarptautiniame pasaulinės reikšmės taikos darbe".

Generolas pažymėjo, kad kariuomenei buvę duoti specialūs uždaviniai šiam tikslui pasiekti. Mes turime pasilikti pakankamai pajėgūs išpildyti savo prievolėms bugalėtų ašies valstybių erdvėje. Iki bus užtikrinta pastovi taika, mes turime laikyti ir nuolatos gerinti naikinčias apsaugos priemones. Mūsų mokslininkai neturi liautis dirbę naujų pagerinimų ir išradimų srityje.

Nurodymas į nelemą visų demokratinių šalių palinkimą pamiršti kariuomenę, kai tik jos tiesioginis uždavinys yra atliktas, Pattersonas pareiškė: "Mūsų sugebėjimas duoti visam pasauliui pajusti mūsų pažiūras į taikos išlaikymą priklauso nuo jėgos, kuria mes turėsime tokią mūsų vedamą politiką paremti.

Savo apsigynimui JAV valstybės visada turi laikyti apmokytų jaunų vyrų rezervus, rezervus piliečių, kurie būtų pilnai pasiruošę padėti savo šaliai, kai tai bus reikalinga. Vienintelis kelias tam tikslui pasiekti, jo pareiškimu, esąs visuotinis karinis apmokymas.

ISPANIJOS SPAUDA APIE RUSŲ PRIEŽINIMĄ GIRALIO VYRIAUSYBĖS

Madridas /AP/. Ispanų spauda smerkia Jose Giralio vyriausybės pripažinimą iš rusų pusės. Spauda rašo: "Jau daug kartų esame sakę, kad Rusija gresia taikai".

Lenkijos iškeltai byla prieš Ispaniją rodo, kad suirutė ir neįprastumai tarptautiniuose santykiuose kurstanti tik Rusija. Ji veikianti per Quislingines vyriausybės ir jų spaudą.

TRUMPŲS ŽINIOS

- Vašingtonas. Byrnes pareiškė, kad Sovietų Sąjunga sutiko dalyvauti Paryžiuje šaukiamoje užsienių reikalų ministrų konferencijoje. Joje Sovietų S-ga atstovaus Molotovas ar Višinskis. Dėl sovietų reikalavimo išbraukti Irano byla iš Saugumo Tarybos dienotvarkės, Byrnes pareiškė: Tai, ką kartą Saugumo Taryba nu-

tarė, nėra reikalo iš naujo persvarstyti. Saugumo Tarybos slugsniuose manoma, kad sovietų reikalavimas Irano byla išbraukti iš darbų tvarkos, galės sukelti naujų komplikacijų.

- Londonas. Britų radijo diplomatinis korespondentas reiškia viltį, kad užsienių reikalų ministrų konferencijai pavyks rasti išeitį iš mirties taško, į kurį pateko taikos sutarčių projektų sudarymo klausimas.

- Londonas. Graikijos karalius Londone priėmė Damaskinos atsistatydinimą.

- Berlynas. Sąjungininkų Kontrolės Taryba pripažins Berlyne sudarytą atskirą socialdemokratų komitetą. Kaip žinoma, jį išrinko amerikiečių, britų ir prancūzų Berlyno zonų tie socialdemokratai, kurie per balsavimą pasisakė prieš susijungimą su komunistais.

- Londonas. Britų žemės ūkio ministras pareiškė, kad žemės ūkio darbams bus paskirta 200.000 vokiečių karo belaisvių.

- Teheranas. Kai kuriose rusų evaluotose Irano srityse įvyko susirėmimų su žandarmų.

- Naujorkas. Saugumo Taryba antradienį 21 val. susirenka posėdžio. Svarstys darbų tvarkos klausimus.

- Budapeštas. Vengrijos ministras pirmininkas ir užsienių reikalų ministras vyks į Maskvą tartis dėl taikos sutarties projekto.

- Ženeva. Antradienį Norvegijos atstovas Hambro atidarė likvidacinę Tautų Sąjungos sesiją.

- Varšuva. Lenkijoje ruošiamas plebiscitas. Gyventojai turės atsakyti į 3 klausimus, būtent: 1. Seimo ir Senato klausimu, 2. Ūkio ir pramonės reformų klausimu ir 3. Lenkijos dabartinės teritorijos klausimu.

- Teheranas. Irano ministras pirmininkas pasiuntė kariuomenės dalinius į Kaspijos pajūrio sritį. Manoma, kad kariuomenė buvusi pasūsta sutrukdyti dešiniųjų ruošiamam perversmui. Dešinieji, nepatenkinti Irano-Sovietų naftos bendrovės sudarymu, perėjo į opoziciją.

- Paryžius. Pasakytoje kalboje Bidault pabrėžė, kad Prancūzija norinti su Britanija sudaryti draugiškumą pakta, kuris nebūtų nukreiptas prieš bet ką, bet papildytų kolektyvinį saugumą.